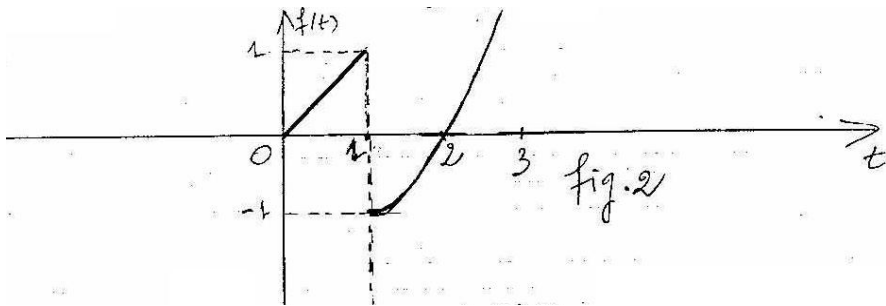

ឧទាហរណ៍ 8-1

គេអោយអនុគមន៍ f កំនត់ដោយ :

$f(t) = t$ បើ $t \in [0, 1[$

$f(t) = t^2 - 2t$ បើ $t \in]1, 3]$ ។ តើអនុគមន៍ នេះ ផ្ទៀងផ្ទាត់ នឹងលក្ខណៈទាំងបី ខាងលើទេ ?
(ចូរសង្កេតថា អនុគមន៍ f មិនកំនត់ទេ ចំពោះ $t = 1$ ព្រោះចន្លោះបើកទាំងសង្វាងត្រង់ $t = 1$)

1°) អនុគមន៍ f កំនត់, ជាប់ និងមានដេរីវេ ជាប់លើចន្លោះ $[0, 3]$ លើកលែងតែត្រង់ ចំនុច $t_1 = 1$ ព្រោះនៅលើចន្លោះ $[0, 1[$ និង $]1, 3]$, f ស្មើនឹងអនុគមន៍ ពហុធា (fonction polynôme)

2°)

$\lim_{t \rightarrow 1^-} f(t) = \lim_{t \rightarrow 1^-} t = 1$, ដូច្នោះ $f(1-0)$ មានតំលៃពិត (គឺមិនមែនអនន្ត)

$\lim_{t \rightarrow 1^+} f(t) = \lim_{t \rightarrow 1^+} t^2 - 2t = -1$, ដូច្នោះ $f(1+0)$ មានតំលៃពិត (គឺមិនមែនអនន្ត)

រួមសេចក្តីទៅ ៖

$$\left. \begin{array}{l} f(1-0) \text{ ជាចំនួនពិត} \\ f(1+0) \text{ ជាចំនួនពិត} \end{array} \right\} \Rightarrow f \text{ ជាប់ប្រភេទទី ១ ត្រង់ } t_1=1$$

3°)

- $t \in [0, 1[, f(t) = t$, ដូច្នោះ $f'(t) = 1$ ហើយ $\lim_{t \rightarrow 1^-} f'(t) = 1$

- $t \in]1, 3], f(t) = t^2 - 2t$, ដូច្នោះ $f'(t) = 2t - 2$ ហើយ $\lim_{t \rightarrow 1^+} f'(t) = 0$

រួមសេចក្តីទៅ :

$$\left. \begin{array}{l} f'(1-0) = 1 \text{ ជាចំនួនពិត} \\ f'(1+0) = 0 \text{ ជាចំនួនពិត} \end{array} \right\} \Rightarrow f' \text{ មានលីមីតខាងឆ្វេង និង ខាងស្តាំ}$$

ត្រង់ $t_1 = 1$ ។

សង្កេត

(ដោយលីមីត ខាងឆ្វេងនិងខាងស្តាំត្រង់ $t_1 = 1$ មិនស្មើគ្នា នោះត្រង់ចំណុច $t_1 = 1$ អនុគមន៍ f គ្មានដេរីវេទេ ។ ទាល់តែលីមីតខាងឆ្វេង ស្មើនឹងលីមីតខាងស្តាំ ហើយស្មើនឹង $f'(t_1)$ ទើបគេថា f មានដេរីវេត្រង់ $t_1 = 1$) ។

ដូច្នេះយើងឃើញថា លក្ខណ៍ទាំងបី នៃនិយមន័យខាងលើផ្ទៀងផ្ទាត់ទាំងអស់ ហេតុនេះ f ជាអនុគមន៍ថ្នាក់ C^1 ដោយកងៗ⁽¹⁾ លើចន្លោះ $[0, 3]$ ។

---

¹ ហេតុអ្វីបានថា “កងៗ” ព្រោះអនុគមន៍ f រឺ f' អាចដាច់នៅត្រង់ចំណុចខ្លះនៃចន្លោះ។ តែចំនួនចំណុចរបៀបនេះ ទុកជាមានច្រើនយ៉ាងណា ក៏មិនដល់អនន្តដែរ ។